

Åpenhetsloven

28. september 2022

Agenda

01 Hvem gjelder åpenhetsloven for?

02 Hva er formålet med loven?

03 Hva innebærer dette for virksomheter?

04 Hvordan komme i gang?

Hvem er jeg?

Anita Åsebø Murel

- Senior Product Specialist

Hvem gjelder åpenhetsloven for

- Større norske virksomheter hjemmehørende i Norge eller større utenlandske virksomheter som er skattepliktige til Norge som tilbyr varer og tjenester.
- Allmennaksjeselskaper og børsnoterte selskaper
- Virksomheter som oppfyller to av følgende tre vilkår:
  1. Salgsinntekt på 70 millioner
  2. Balansesum på 35 millioner
  3. Har i gjennomsnittet ansatt 50 årsverk i regnskapsåret.

Selv om en virksomhet ikke er omfattet av loven, kan virksomhetens kunder være det.

Formålet med Åpenhetsloven

Respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Sosial bærekraftig utvikling

! Klær

– Som mor til tre tenåringer blir jeg vettskremt av det

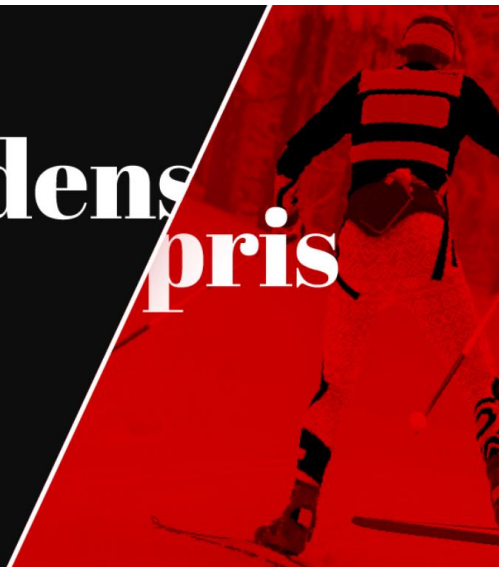
Av: Preben Carlsen

Kinesiske Shein markedsfører billigmote produsert under ulovlige arbeidsforhold til 400.000 norske barn på TikTok.

– Strategien til Shein er glimrende. De selger billige klær til unge jenter som er forholdsvis enkle å manipulere. Klarer de ikke å påvirke dem direkte, overlater de jobben til de virkelige påvirkerne, influenserne, som de samme unge jentene følger i sosiale medier, sier Hans Petter Nygaard-Hansen, ekspert på teknologi og digital markedsføring.

Glidens pris

Onsdag fortalte Swix-eier og leder av etikk-rådet i Norges oljefond, Johan H. Andresen, at Brav-konsernet legger om rutinene for kontroll av underleverandører, også i Europa, fordi de ble overrasket over Dagbladets avsløringer av forholdene på den italienske fabrikken som produserte fluoren deres.

Og ikke minst fordi de som verdens største produsent av skismøring er nødt til å forholde seg til det ferske fluorforbudet som ble vedtatt av det internasjonale skiforbundet, FIS, i høst.

Forbudet innebærer at all fluorsmøring i skirenn helt ned til krets nivå i Norge og resten av verden blir forbudt å bruke fra neste sesong. Det gjorde at Swix kastet om på utviklingen og produksjonen av skismøring allerede før jul.

Framskynder fluorfrihet

I utgangspunktet hadde Swix som mål å være fluorfrie i produksjonen av skismøring fra sesongen 2022, forteller selskapet. Nå tar de mål av seg til å være det allerede neste år.

Skrekkfabrikken

Arbeiderne på fabrikken har fått konstatert overhyppighet av kreft, diabetes og skrumplever.

Hva innebærer dette for virksomheter

Aktsomhetsvurderinger

- Kartlegge og vurdere faktisk og potensielle negative konsekvenser for **grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold**
- Iverksette tiltak for å **stanse, forebygge eller begrense** negative konsekvenser
- Følge med og følge opp tiltakene

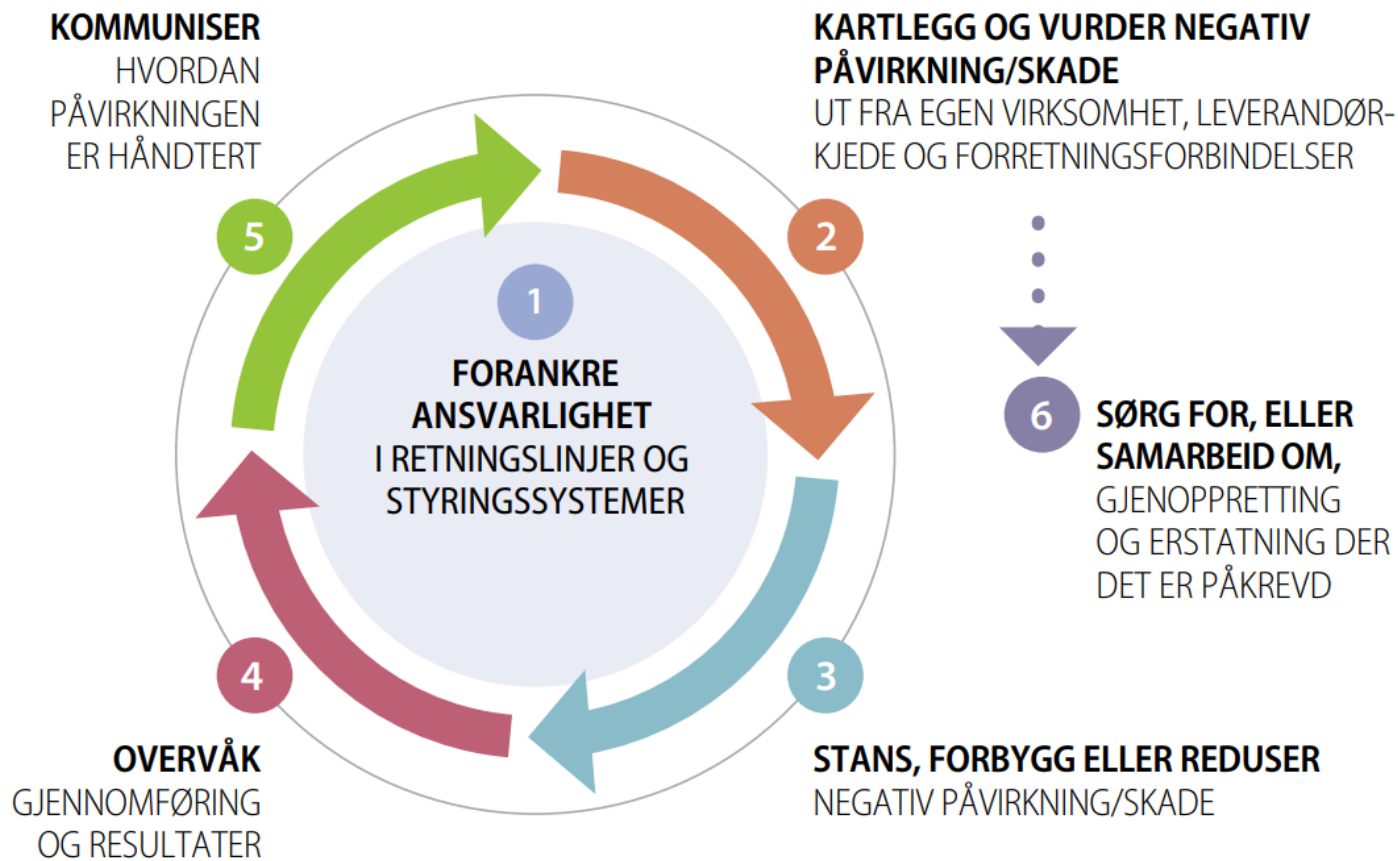
Aktsomhetsvurderinger

- **Kommunisere** med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan dette følges opp
- Sørge for eller samarbeide om **gjenoppretting eller erstatning** der dette er påkrevd
- Skal omfatte **alle leverandører og samarbeidspartnere** og hvilke ansvar de tar

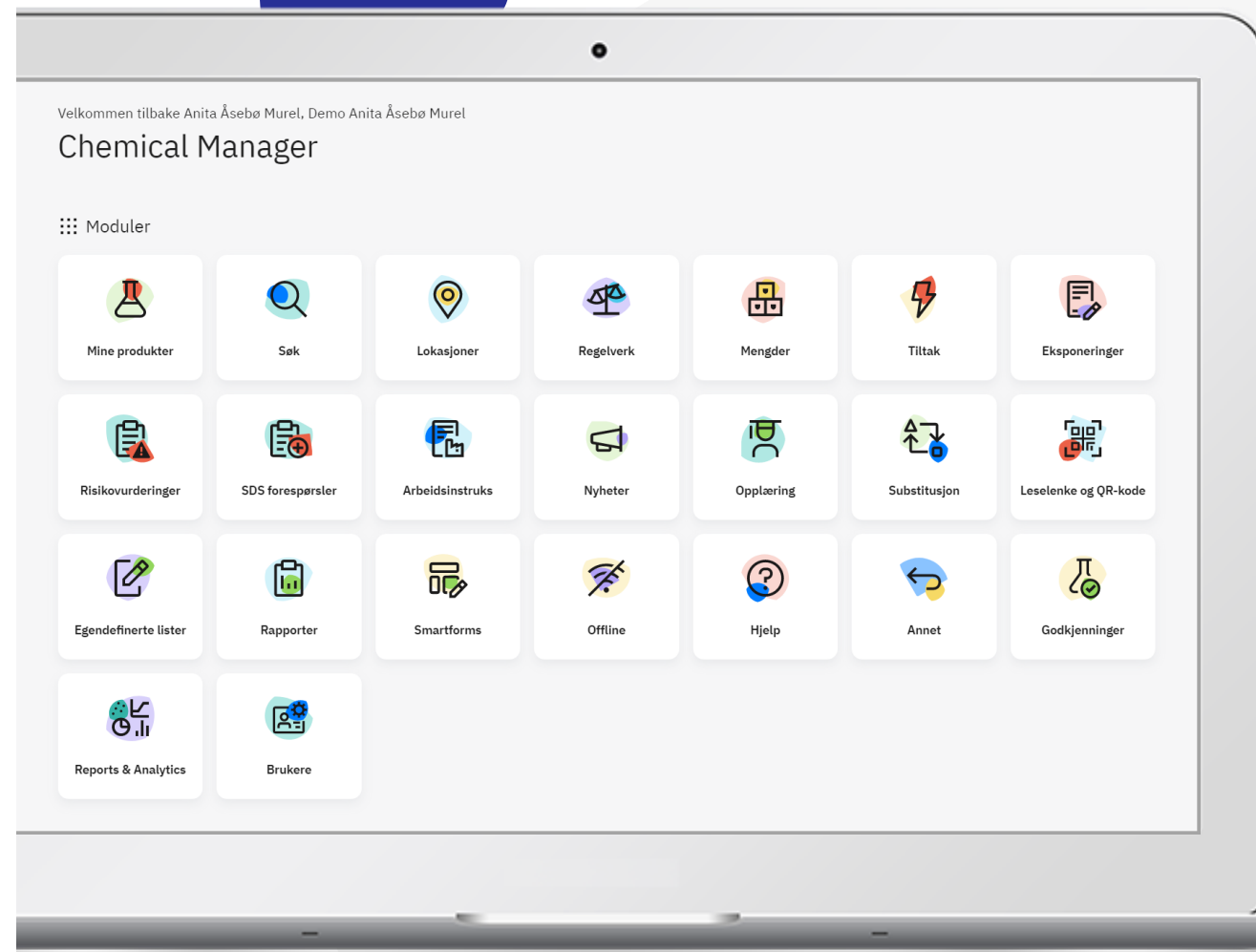
OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv

FIGUR 1. AKTSOMHETSVURDERINGSPROSESSEN OG STØTTETILTAK

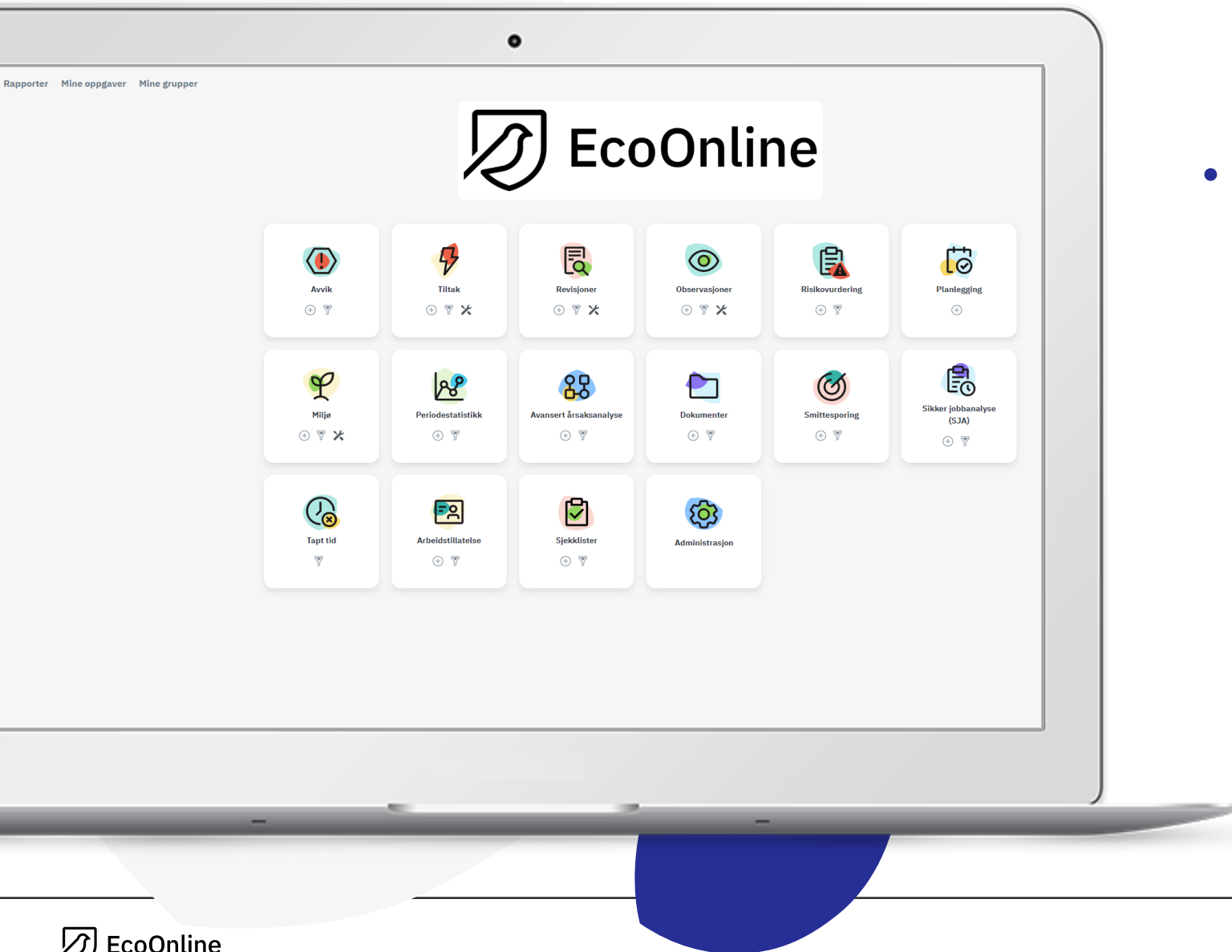

Digitale løsninger

- Chemical Manager
  - Regelverkslister
  - Substitusjon
  - Mengder
  - Tiltak
  - Godkjenning av kjemikalieinnkjøp

Digitale løsninger

- EcoOnline EHS
  - Internkontroll
  - Risikovurderinger
  - Avvik, hendelser og tiltak
  - Revisjoner
  - Rapporter og dashboard

Redegjørelser

- Årlig offentlig redegjørelse av aktsomhetsvurdering
  - Generell beskrivelse av virksomheten
  - Opplysninger om faktiske og potensielle negative konsekvenser
  - Opplysninger om tiltak
- Plikt til å gi innsyn i hvordan virksomheten håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser

Åpenhetsloven i Coop

I Coop er vi opptatt av å være en [ansvarlig samfunnsaktør](#). Vi er engasjert stifter og medlem i Etisk Handel Norge, vi har en egen avdeling for Trygg Vare og vi stiller strenge krav til våre leverandører gjennom innkjøpsavtaler og [etiske retningslinjer for leverandører](#). Vi er klar over at all handel med varer og tjenester innebærer ulike typer risiko. Jo større virksomhet og jo mer komplekse leverandørkjedene er, jo større er denne risikoen.

Vi ønsker derfor Åpenhetsloven velkommen og tar forpliktelsene på alvor. Så snart vi ble kjent med den nye loven, satte vi i gang et omfattende arbeid for å forberede hele organisasjonen slik at vi i så stor grad som mulig kan møte forpliktelsene i loven når den trer i kraft.

Coop-familien består av åtte kjeder og mer enn 1200 butikker. Disse selger alt fra fyrstikker, kokosmelk, brød og bananer – til spiker, sykler, SUP-er, telt, gressklippere og byggevarer. Til sammen har vi mange tusen varelinjer, ofte med komplekse leverandørkjeder. Bestanddelene og råvarer kommer fra produsenter og leverandører over hele verden.

Det sier seg selv at det er krevende å ha oversikt over alle leverandører i alle ledd. Selv om vi mener at vi har gode og robuste systemer for valg av leverandører, må vi, som de fleste andre store virksomheter, gjøre enda mer for å sikre oss mot brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår.

Coop har jobbet med ansvarlige innkjøp i flere tiår, og vi har solid erfaring med å velge ut leverandører basert på kriterier som kvalitet, leveransesikkerhet, bærekraft og arbeids- og menneskerettigheter. Dette kan du lese mer om i [Coops etiske retningslinjer for leverandører](#). Vi stiller også krav til at en rekke råvarer må være sertifiserte. Dette er et viktig risikoreduserende tiltak for Coop, og som sikrer kundene våre mer informasjon om både produktene og produksjonen.

Åpenhetsloven motiverer oss til å jobbe enda grundigere og mer systematisk med informasjonsinnhenting og risikokartlegging. Vi vil jobbe oss lenger utover og nedover i verdikjedene våre, ut fra hva risikokartleggingen forteller oss. Dersom vi mistenker eller avdekker mulige brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold vil vi umiddelbart sette i verk nødvendige tiltak. Noen ganger kan det være nødvendig å bryte samarbeidet og finne en ny og bedre leverandør. Problemet med en slik løsning vil ofte være at leverandøren bare finner andre kunder slik at den dårlige praksisen fortsetter. Derfor kan det ofte være bedre å samarbeide og stille krav til leverandørene slik at de som arbeider der får styrket sine rettigheter.

Sanksjoner

- Forbud eller påbud
- Tvangsmulkt
- Overtredelsegebyr

- Andre konsekvenser
  - Dårlig omdømme
  - Tap av kunder
  - Opprydning

Hvordan komme i gang?

- 1 Forankre i styret og sikre tilstrekkelige ressurser
- 2 Kartlegg leverandører og gjennomfør risikovurderinger
- 3 Sikre god innkjøpspraksis
- 4 Kommuniser redegjørelse
- 5 Plan for hvordan følge opp

Takk for oppmerksomheten

Mer informasjon om åpenhetsloven finner du her:

- [Ny lov skal fremme sosial bærekraft \(ecoonline.no\)](http://ecoonline.no)
- [Åpenhetsloven – Forbrukertilsynet](#)
- [Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold \(åpenhetsloven\) - Lovdata](#)

